

Lektionsplanering

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Matematik 1a

Tema: Beräkning av vinstmarginal i ett småföretag

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Grundläggande matematik som behandlar tal, uttryck och funktioner inom ekonomi och statistik.

Betygskriterium (E)

Eleven kan genomföra beräkningar med hjälp av matematiska metoder och problemlösning i samband med ekonomiska situationer.

[Gy11, Matematik 1a]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till vinstmarginal (15 min)

- Förklara begreppet vinstmarginal och dess betydelse för småföretag.
- Använd exempel för att illustrera hur man beräknar vinstmarginal.
- Diskutera olika faktorer som påverkar vinstmarginalen.
- Gå igenom formeln för att beräkna vinstmarginal: $(\text{vinst} / \text{försäljning}) * 100$.

2. Gruppdiskussion om vinstmarginal (10 min)

- Dela in eleverna i smågrupper.
- Ge varje grupp ett exempel på ett företag och dess siffror.
- Be grupperna att beräkna vinstmarginalen.
- Diskutera resultaten i klassen.

3. Praktisk övning (15 min)

- Dela ut arbetsblad med olika scenarier för småföretag.
- Eleverna ska beräkna vinstmarginaler utifrån givna data.
- Ge stöd och svara på frågor under arbetets gång.
- Sammanfatta resultaten efter övningen.

4. Avslutning och reflektion (10 min)

- Sammanfatta vad eleverna har lärt sig om vinstmarginal och dess

betydelse.

- Ställ öppna frågor för att uppmuntra till reflektion kring ämnet.
- Avsluta med att diskutera hur vinstmarginal påverkar företagets framtid.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen. Försök se till att allt nedan tas upp på lektionen eller följs upp på andra sätt.

- **Vinstmarginal.** Vinstmarginal är ett mått på hur mycket av företagets försäljning som blir vinst efter att kostnader dragits av. Denna i sin tur uttrycker hur effektivt ett företag är på att generera vinst.
- **Beräkning av vinstmarginal.** För att beräkna vinstmarginal kan man använda formeln $(\text{vinst} / \text{försäljning}) * 100$, vilket ger ett procentvärde av vinsten relaterad till försäljningen.
- **Faktorer som påverkar vinstmarginal.** Det finns många faktorer som kan påverka vinstmarginalen, såsom kostnad för varor, driftskostnader och försäljningspriser.
- **Ekonomiska beslut.** Förståelse för vinstmarginalen är avgörande vid beslut om prissättning, kostnadskontroll och långsiktig planering för företaget.
- **Realistiska exempel.** Det är viktigt att använda verkliga exempel och scenarion för att eleverna ska kunna se praktisk tillämpning av de lärda koncepten.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Vinst	Ekonomisk fördel som ett företag gör efter att ha dragit av kostnader.	Ursprung från fornnordiska 'vin' som betyder 'vinst' eller 'överskott'.
Marginal	Skillnaden mellan intäkter och kostnader, ofta uttryckt i procent.	Kommer från latin 'marginalis' vilket betyder 'vid kanten'.
Kostnad	Utgifter som behövs för att producera varor eller tjänster.	Från latin 'costare', som betyder 'betala'.

Diskussionsfrågor

- A. Hur kan ett företag öka sin vinstmarginal utan att öka priserna?
- B. Vilka risker finns det med att fokusera för mycket på att öka vinstmarginalen?
- C. På vilket sätt kan vinstmarginalen påverka ett företags långsiktiga

strategi?

Aktivitet

Som en del av lektionen kommer eleverna att göra en praktisk övning, där de delas in i grupper och får olika scenarier av småföretag. Varje grupp ska beräkna vinstmarginalen för sitt företag baserat på givna siffror. Eleverna förväntas diskutera sina resultat och strategier för att förbättra marginalerna innan de presenterar sina slutsatser för klassen. Detta kommer ge en djupare förståelse för vinstmarginalen och dess betydelse.

Exit-ticket

Frågor	Svar
Vad är vinstmarginal?	Vinstmarginal är procentandelen av vinst i förhållande till försäljning.
Hur beräknar man vinstmarginal?	$(\text{vinst} / \text{försäljning}) * 100$
Vilka faktorer kan påverka vinstmarginal?	Kostnader, prissättning och försäljning.
Varför är vinstmarginal viktig?	Den visar hur effektivt ett företag är på att generera vinst.
Vilka strategier kan förbättra vinstmarginalen?	Kostnadsbesparingar och effektiviseringar i produktionen.
Hur kan vinstmarginal användas för beslutstagande?	För att styra framtida prissättning och kostnader.
Vad kan en hög vinstmarginal indikera?	Att företaget har en stark position på marknaden.
Vad kan en låg vinstmarginal indikera?	Att företaget kan ha problem med att täcka sina kostnader.

Hemuppgift

Som hemuppgift för denna lektion ska eleverna få möjlighet att fördjupa sig i begreppet vinstmarginal. Eleverna ska välja ett litet företag, göra research om företagets produkter, priser och kostnader, och sedan beräkna vinstmarginalen baserat på dessa data. Hemuppgiften kan anpassas för att också inkludera en reflektion om hur företaget kan förbättra sin vinstmarginal.

Citat

"Det handlar inte om idéer. Det handlar om att få idéer att hända." – Scott Branson, 2010. Detta citat betonar vikten av handling och genomförande i

affärslivet, vilket knyter an till lektionens fokus på vinstmarginal och hur småföretag kan arbeta för att öka sin lönsamhet.

Tags: [Gymnasiet](#), [Lektion](#)